

Ugeskrift

for

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 15.

Løverdagen den 9den April 1859.

3de Aarg.

Indhold.

Om Opdræt af Kvæg. — Lupin dyrkning. — Inden- og udenlandske Efterretninger.

Om Opdræt af Kvæg.

(Prisopgave besvaret af Edward Bowly.)

(Slutning fra No. 14.)

Jeg tror ikke paa, hvad man undertiden hører, at det „at hårde“ Kalven (hvormed menes at udsætte den for Hunger og Kulde) skal gjøre den udholdende. Tvertimod tjener denne Behandling til at svække dens Helbred, og fortsættes dette System med den unge Besætning i 2 eller 3 Led, vil selv den bedste Kvægrace blive ødelagt. Efter den Tid vil Afkommet have tabt alle de Egenheder, saasom tidlig Udvoxfedhed og Fedsevne, som Stamdyrene havde, og det vil tage Aar ud og den største Omhyggelighed for atter at naa, hvad som er tabt. Paa den anden Side er det meget skadeligt at overfodre unge Dyr, skjønt det kan være nødvendigt med Individet, som ere bestemte til at konkurrere om Premier. Følgen af dette Fedesystem er at Tiden for Dyrenes Brugbarhed som Avlingsdyr forkortes; thi om endog de fleste overnærede Kvier ville tage sig, er der dog større Nærsifto med Kalvingen; deres Mælkeorganer ere i høj Grad forringede derved, at de af Naturen til Mælkeproduktion bestemte Kar bedækkes med Fedt; de ældes for Tiden, og have alle Mærke af en fremrykket Alder allerede 7 a 8 Aar gamle, medens jeg af ikke overfodrede Kvier har taget Kalve lige til deres 22de Aar. Det er heller ikke nogen virkelig Grund til at Udstillingsdyr skulle overfodres; thi Dommerne kunne fuldt vel vurdere Kvægets gode Egenheder uden at det fremstilles saa umaadeligt fedt som Avlingsdyr nu for Tiden er ved næsten alle engelske Dyrsfuer.

For at vise, at ikke alle Kvægopdrættere med Nævn holde paa Høifødningsystemet kan jeg anføre at da jeg med Jarlen af Ducie overvar Salget af nu afdøde Mr. Bates Besætning, blev denne bragt under Hammeren i ganske almindelig Stand, og nogle af Kviekalvene var endog for magre, men dette syntes ikke at ned sætte dem i Opdrætternes Dine; thi de betalte dem

med en for den Tid meget høj Pris. Jarlen af Ducie gav lige til 1000 Guineer (omtrent 5000 Spd.) for seks Dyr (hvoraf det ene var en Kaly), og hvor fuldkommen rigtig han gjorde heri viste de uhorste Priser, som disse Dyr og deres Afkom senere naaede, da hans egen Besætning blev solgt. Tyren som han havde kjøbt for 200 Guineer blev solgt for 700 og mange andre efter samme Forhold. Jarlen havde saa meget imod at overnære Avlingsdyr, at han drev denne Mening næsten til Uderlighed, og alle som vare tilstede ved det berømte Tortworth Salg erindre nok, at Dyrene kun vare i hvad man kalder god Arbejdsstand, og jeg erindrer ikke at have hørt nogen Kjøber ved disse Salg udtale sig misfornøiet med de kjøbte Dyr. Samtlige Dyr, som sagdes at være i Kaly, bleve senere befunden at være det, hvortil der ved mange Salg af Korthornsdyr har været fuldt op af Klager over, at Dyr som solgtes for Kalytunge ikke vare det, ligesom over andre Uheld, som rammede dem.

Valget af Tyr afhænger saa meget af Køens Gemyt, at det næsten er umuligt at nedskrive Regler derfor paa Papiret. Smidler Tid er det for at være vis paa en afgjørende mandlig Karakter bedre at den er for grov end for fin. Enhver som for Diebliffet er Et af en almindelig Besætning af Kvier har en meget simpel Fremgangsmaade at følge. Anstoffer han sig fra en eller anden forbedret Race en Tyr af ren Stamme, vil han gjøre store Fremskridt. Selv om Tyren ikke er et Dyr af første Rang inden sin Race, vil Afkommet dog faa det meste af det rene og ædleste Blods Karakter, paa hvilken Side det endog er. Produktet af en ædel Tyr og en almindelig Ko vil ofte i mange Henseender overgaa den rene Fader. At benytte en krydsset Tyr er er urigtigt, selv om den er meget god; thi dens Afkom vil næsten uden Undtagelse blive daarliger end den selv er.

Som Bevis paa det almindelige Resultat man opnaar efter fuldblods Tyr vil jeg anføre, at en Bekjendt af mig, som begyndte at drætte op under en meget simpel Kvægbesætning, for det meste bestaaende af sort Valist Kvæg erholdt ved at benytte Shorthorns Tyr i 3 eller 4 Led en meget god Besætning af Shorthorn, og blev æbles af med den sorte Farve. Dog tvivler jeg ikke paa, at hvis han havde prøvet paa at bruge

en af sine forrige Tyre, saa vilde den sorte Farve fra de Bælle Stamfædre igjen have vist sig.

Naar en Besætning ved Forædling nærmer sig til Fuldkommenhed, saa fornødiges den største Omhu og Skjenssamhed; thi paa dette Trin er Avlen altid tilbøielig til at udarte eller falde tilbage. De bedste Dommere blive ofte bedragne i Resultatet af Krydsninger, og skarp Jagtagelse er nødvendig til tids at opdage en Feiltagelse, at den ikke skal udbrede sig.

Hvad man kalder fortsat Indavl, Parring i nært Slægtskab, (breeding in and in) vil utvivlsomt give større Sikkerhed i Henseende til Produktet, men fortsat i længer end et eller to Led er den forkastelig; thi vel sikrer man sig ved Indavl Formens Fuldkommenhed, men man taber Dyrrets Størrelse og svækker dets Legeme. Mange af de mest erfarne Opdrættere tale imod dette System. Blandt dem vil jeg nævne afdøde John Sebricht, som eksperimenterede med flere Sorter Dyr, og fandt at fortsat Indavl altid var skadelig. Indavlens Forsvarere opstiller undertiden de vilde Dyr som Eksempel paa at den ikke foraarager Tilbagegang; men hertil svarer Sebricht: Naturen sørger i saa Henseende for, at største Delen af svage Dyr dø før end de ere avlingsdygtige, og at de stærkeste Hanner bejser det største Antal Hunner. Formerelsen sker saaledes hovedsagelig ved de stærkeste og mest overlegne Dyr og det i den Grad, at man kunde anse dem for udvalgte.

Udtrykket „fortsat Indavl“ er meget ubestemt og ikke rigtig forstaaet, naar nogle derunder henfører alt nærtstaaende Slægtskab, medens den strikte talt alene skulde anvendes paa Dyr af aldeles samme Blod, saasom Broder og Søster. Da nu en Datter kun til Halvdelen har Fædrens Blod og en Son kun til Halvdelen Modrens saa kan Opdræt efter dette Slægtskab, naar Forsigtighed og Maadehold iagttages, drives uden Skade og maasse med nogen Fordel. Men vi maa erinde, at nu tilbogs er det saa let at erholde gode Handyr, at man ikke for deres Skyld er tvungen til fortsat Indavl.

Dyrenes Renholdning maa man være opmærksom paa og nu og da lade dem strabe med Borster gjort af Hvalssin, især paa de Steder, som de ikke let kan naa med Tungen. Unge Dyr ere ofte meget plagede af Lus. Disse maa udryddes i samme Stund de vise sig, og gjøres dette simplest med et stærkt Tobaksaffog.

Et ringe Ildebefindende bør aldrig forsømmes, og hvis en Ko ikke vil æde eller den giver mindre Melk end almindeligt, er jeg altid bange for at der er noget paafærde, og Fjøsmanden har Medicin ved Haanden bestaaende af 1 Pd. Salt, Ingefær og Salpeter, 1 Unze af hver af de to sidste Sorter med Drdre at give en Portion til Dyret, naar det mangler Appetit, tager af i Melken eller det i nogen Maade forresten er udaf sit Gs. Denne simple Dosis kan ikke under nogen Omstændighed blive skadelig, og ved at anbringe den tids forebygges alvortlige Sygdomme.

Opdrætteren maa være opmærksom paa Kalvens Sygdomme og beredt paa at stille dem. Den første Sygdom, Kalven er tilbøelig til at faa er Mavesyge, som kommer, naar den er 2 a 3 Dage gammel og ofte er meget slem, og opstaar af megen Syre i Maven. Ved Obduktion vil Melken findes at danne en haard Masse, som kun med Vanskelighed lader sig skjære med Kniv. Hvis denne Masse ikke kan opløses og føres ud af Legemet, saa paafølger Døden hurtigt. De almindelige Dyr lægerbøger give Anvisning paa Legemidlerne og deres Benyttelse.

Da denne Sygdom som alle andre bedre kan forebygges end kureres, har jeg i den senere Tid givet hver Kalv, saasnart den er kommen til og før end den har diet. Koen, Abbarber, Magnesia og Kafferolie, en Tasse fuld af hver, og det gjentagne Gange, hvis fornødiget. Samtidigt saar Koen et rensende Lægemedel, som hver Droguist kjender saa vel til, at det ikke her fornødigere videre Beskrivelse. Siden denne Behandling blev indført har jeg ikke tabt en Kalv ved denne Syge. Mavesyge angriber ogsaa Kalvene naar de ere ældre.

Ikke sjelden anfaldes Kalve af Harten (forekommer sjelden i Norge), saaledes kaldet fra den vedvarende korte Hoste som ledsager denne Sygdom. Den kommer om Høsten, naar de ere 8 a 10 Maanedes gamle. Sygdommen foraarages af levende Dyr, som sætte sig i Luftrøret, og gaa, naar de ikke ødelægges, ned i Lungerne. Med Undtagelse af et eneste Nar har mine Kalve aldrig lidt af denne Sygdom, og da var den meget svag og blev borte ved paa Mullen at anvende Tjære, hvis Indaanding siges at ødelægge Dem. Men denne Recept er aldeles utilstrækkelig i alvortlige Tilfælde.

Sygdommer kan behandles med Held paa flere Maader, naar dem tages tids. Erfarne Folk har forsikret mig at den sikreste Kur bestaar i 1/2 Tasse stødt Enebær sammen med en 1/2 Pot stærk Affog af Malurt. Dette gives 3 Morgener efter hverandre efterat Kalven har faset om Ratten. Derpaa gaa 3 Morgener hen, og saa gjentages Kuren med nævnte Mellemrum, indtil Kalven ialt har faaet 9 Doser. Dermed skal Dyret, siges der, være befriet fra sit Dnde. Jeg tror at dette Dnde ofte foraarages derved, at Kalven ikke faar tilstrækkeligt nærende Foder, efterat Melken tages fra den, ligesom af at formange Dyr staa sammen; thi jeg har fundet at større Samlinger lide mere af Hartingen end mindre.

Jeg gaar nu over til at tale om Midler til at sikre regelmæssig Frugtbarhed og heldig Drægtighed. Af alle mine drægtige Kjør har i Lobet af 22 Nar kun 2 pCt. kalvet før deres Tid var udløbet, og jeg har altid været saa heldig at mine Kjør har taget sig ved deres rette Lobetid. Næsten i 20 Nar har jeg været i Besiddelse af et efter hvad der paastaas ufølsomt Middel til at bevirke at Koen bliver tid, men jeg har heldigvis aldrig før i sidste Nar havt Anledning til at benytte det. Det bestaar i at tage bort

Sunlemmet (Kilderen) der er beliggende i den ydre Kjonsaabnings nederste Vinkel, hvilket enten maa gjøres med ætsende Midler eller med Kniven. I dette Tilfælde blev Kniven brugt. Den opererede Ko havde givet Tvillinger i Juli 1856, og løb derefter til almindelig Tid, men vilde ikke tage sig. Den vedblev at være ofsen til enhver Tid, og dette ansees gjerne for et uafhjælpeligt Tilfælde. Da det var et affholdt Dyr, vilde jeg nødig underkaste det en som jeg troede haard Udbelse. Jeg udfatte derfor med Operationen til sidstforløbne Juli, og fandt til min Glæde, at den foraaarsagede kun liden Smerte eller Uleilighed. Operationen blev foretaget straks efter at Koen havde været til Tyr, og fik siden til rette Tid en Kviekalv. Afbøde Mr Pegler, som havde stor Erfaring og Skjonksomhed i alt hvad der horte til Landbruget, lærte mig dette Middel. Han saa det anvendt paa en agronomisk Reise i Irland, hvor man ansaa det for ganske sikkert i sin Virkning. Er Midlet virkelig at stole paa — og det hos mig indtrufne Tilfælde var jo bekræftende — saa er det af stort Værd for Opdrætteren. Hos os er Midlet vist lidet kjendt; thi ved at omtale det for Folk, som bese min Besætning, har jeg kun truffet faa, som før har hørt tale derom.

Indenfor nærværende Opgaves Omraade ligger det ogsaa at opgive de Aarsager, som modvirker den regulære Frugtbarhed og helbige Nedkomst paa Grund af Marsliden. Det er meget vanskeligt at gjøre dette, da Aarsagerne for største Delen ligge i Luften. Vi kunne beskytte vore Dyr fra overdreven Varme og Kulde, men Luften har ogsaa Egenskaber som vi ikke kjende og som vi derfor ligesaalidt kan beskytte Dyrene som os selv mod.

Imidlertid tror jeg at Kvægets Sygelighed underliden tilskrives Marslidenes Indflydelse, hvor Opdrætteren bærer Skylden. For nogle Aar tilbage erindrer jeg at en Forpagter forlod sin Ejenbom, fordi største Parten af hans Kjør hvert Aar kastede Kalven. Hans Eftermand flyttede en Brønd, hvori en Del Drains udmundede, og hvorfra Kjøerne forsynes med Vand. Hans Kjør kastede siden ikke Kalven. Min Kostald giver mig heldigvis ikke Anledning til at anføre noget af egen Erfaring i dette Tilfælde.

I nu afbøde Jarl af Ducies Besætning indtraf stærk Abortion til en enkelt Marstid og enkelte paaføde, at Raigræsset paa enkelte Havne-gange var Skyld deri, fordi Græsset paa den Marstid var fuldt af Rust der som bekjendt i enkelte Tilfælde afføder Abortion; men jeg tror ikke nogen erfaren Mand vilde antage, at den lille Mængde, som saaledes blev svelget skulde have Styrke i sig til at indvirke paa et drøvtyggende Dyrs Nærver, i hvad saa end Tilfældet kan være med de ikke Drøvtyggende. Jarlen troede heller ikke paa, at Raigræsset havde noget med Abortionen at bestille. Hvad Smitsomhed ved Kastningen angaar, saa tror jeg ikke den er til i Ordets almindelige Betydning; men der er ingen Tvivl om, at et Abortionsstilfælde kan affødekomme flere, og dette kommer formentlig af

den nervøse Sympathi, som findes inden Kjør, hvorpaa erfarne Folk kunne nævne mange Eksempler. Jeg holder det derfor for rigtigt, at naar en Ko har kastet Kalven, at den bør adskilles fra de øvrige i samme Tid kalvunge Kjør og tror jeg at denne Adskillelse vil tjene til at forebygge Smittens Udbredelse.

I de saaledes nedstrevne Bemærkninger har jeg givet egen Erfaring i Behandlingen af en Besætning der holdes for Opdræts Skyld, ligesom jeg har angivet den Levemaade, Behandling og de Betingelser, som jeg anser for at sikre regelmæssig Frugtbarhed og helbig Kalvning. I min egen Besætning har disse Regler slaaet ind. Af hvad jeg har tagttaget og hørt om andres Besætninger, hvor et forskjelligt System følges, er jeg kun bleven bestyrket i min Menings Rigtighed. Men der er ogsaa ganske vist særegne Tidspunkter i Aaret, hvor Dyreformerelsen uforklarlig nok ikke vil lykkes, og hvorom vi i daglig Tale bruge Udtryk som „flet Lammetid“, daarlige „Kalvetid“, ligesom vi tale om daarlige, tørre Veir. Til enkelte Tider fødes der et aldeles uforklarligt større Antal af det ene Kjon end af det andet. Saaledes fortæller en bekjendt Mand, at han i 1825 iagttog at der milevis i hans Omkreds neppe blev født en Kviekalv. Træf som dette kan ikke forklares og saaledes heller ikke afhjælpes. Jeg nævner det ogsaa her kun som et mærkverdigt Faktum af Interesse og Bigtighed for Opdrætteren.

Lupindyrkning.

Det er ikke mange Plantearter, der af Naturen ere henviste til at søge deres Næring paa de lette Sandjorder, og den Landmand, der driver saadanne Jorder, har derfor kun et indskrænket Valg blandt Kulturplanterne. Han maa derfor med Begjærlighed gribe enhver ny Plante, der ikke alene egner sig til Kultur paa lette Jorder, men som ogsaa med Hensyn til Produktivitet og Jordelagtighed ikke staar tilbage for de allerede benyttede. Som en saadan maa Lupinen nævnes; den er allerede tidligere for et Par Aar siden omtalt i „Ugekrift for Landmænd“, men uden at være ledsaget af nogle her i Landet indhentede Erfaringer. I de 2 sidste Aar er der imidlertid anstillet en Del Forsøg i Jylland med Lupinen som Kulturplante, og da jeg har deltaget i et af disse Forsøg, skal jeg tillade mig her at fremsætte Resultaterne af den indvundne Erfaring, haabende at ogsaa Andre ville offentliggjøre Fremgangsmaaden ved og Resultaterne af deres Forsøg.

Efterstaaende Forsøg ere anstillede paa Schjersø i Nærheden af Ebeltoft; Gaardens Marker bestaa for en stor Del af meget store og steile Banker af de allertætteste Sandjorder. Paa en sydlig Skraaning af en af disse Banker, — hvis Bonttet imidlertid er af den flætteste, da det er stengruvet Jord, istand til at bære Spær-gel, Boghvede, Rug, Kartofler og under meget

heldige Omstændigheder endog Havre, — meget udsat for Solen og beskyttet mod Øst-, Nord- og Vestenvinden, saaledes der den 18de April 1857 2½ Skippund Lupiner, blaa og gule, halvt af hver Slags, ialt 2½ Maal. Jorden var pløiet om Efteraaret, et gjødet, og skulde have været besaaet med Boghvede. De kom op efter en halv Snes Dages Forløb, og skjønt vi senere fik nogen Nattefrost, skædede denne dog ikke de spæde Planter. Den blaa Lupin, der løber lige i Betret, voxer hurtigere end den gule, der er lavere og breder sig mere ved meget længere Stængler. Den blaa blomstredede da ogsaa 8—10 Dage før den gule og var moden til Høstning 12 Dage før denne, idet de høstedes respektive den 7de og 19de August, altsaa efter en Voretid af 111—123 Dage, medens Boghvede paa Marken ved Siden af kun brugte 84 Dage (28de Mai til 21de August); men Havre paa samme Slags Jord ei langt derfra brugte 114 Dage (8de April til 1ste August) til at fuldende sin Væxtperiode i, og dertil maa endnu føies, at vor Mangel paa Kjendskab til Lupinen foranledigede, at idetmindste den blaa blev for moden inden den høstedes, idet den vel omtrent stod en 3—4 Dage for længe. Den blaa Lupin høstedes med Vla; men da Kornet er tungt og Stubbene meget stive, kunde vi ikke rive dem sammen, men maatte samle dem op med Haanden, hvorfor ogsaa de gule, der som sagt indhøstedes senere, bleve ruffede, da dette gik hurtigere. — Udbyttet af Lupinerne var 4 Skjæpper blaa og 4½ Skjæppe gule, hvilket jo er meget ringe, men det er ogsaa vist, at idetmindste Halvparten af de blaa og en stor Mængde af de gule bleve paa Marken, hvilket for en væsentlig Del skyldtes Ubeskjendtskabet med den Modenhedsgrad, Lupinen skal have, naar den bør høstes, men dog ogsaa (og for en meget stor Del) ligger i Vanstælligheden ved Vjergningen af Lupinen, idet nemlig Vælgene, medens Lupinen henligger paa Marken for at svinde og blive tjenlig til Indkjørsel, overordentlig let aabne sig, og Lupinen er i denne Henseende langt vanstelligere end Væter. Dette er efter min Mening det vigtigste, der skulde tale mod Lupinens Dyrkning, og vilde være aldeles afgjørende, hvis ikke Lupinen uagtet dette gæver et ret godt Udbytte.

Samme Aar foretoges der et andet og, som det vil vise sig, tilbørligt mislykket Forsøg med de gule Lupiner. Foranlediget ved en Misforstaaelse modtog vi midt i Mai 1 Tønde gule Lupiner, som først kunde saaes den 18de Mai, ligeledes paa den sydlige Skraaning af en Banke, men i Jord af ringere Bessaffenhed, end den ved ovennævnte Forsøg benyttede. Jorden var bleven behandlet paa samme Maade, og Lupinerne nedbragtes med Hørv. Men i Storstedelen af Mai og i den første Halvdel af Juni faldt der ikke en Draabe Regn, saa at den nødvendige Fugtighed til Frøets Spirning ei var tilstede. Dette var Grunden til, at kun enkelte Planter kom op efter 8—10 Dages Forløb, hvortil den langt overveieende Mængde først ved et lille Regnfald midt i Juni blev sat istand til at vise sig ovenfor

Jorden i Slutningen af Juni. Uagtet den uvanlige tørke fortsatte de dog deres Væxt, naturligvis meget iwegrødet, og alle opnaaede de at sætte Vælg og fuldkommen at uddanne disse; men et i Begyndelsen af September indtrædende raat Veirlig forhindrede deres Modning, som jeg antager vilde have været fuldbragt ved 8 Dages gunstigt Veirlig. De af Lupinerne derimod, der kom op i Slutningen af Mai, bleve fuldstændigt modne og ruffedes i Begyndelsen af September af 5 Mand i ½ Dag. De gæve ved Tærskningen 7 Skpr. Korn. De øvrige Lupiner, som ei bleve og ei kunne blive modne, nødsagedes vi til at høste den 24de og 25de September, med den Hensigt om muligt at gjøre Hø af dem, men Veirliget begunstigede os ikke, og de bleve kun tjenlige til at føres paa Moddingen, hvorover de bredtes i flere Lag, for bedre at raadne.

Skjønt dette Forsøg mislykkedes, kan det dog ikke tale imod Lupinens Dyrkning, da der her, foruden den altfor sildige Saaning, jo var ganske ualmindelige Omstændigheder tilstede, nemlig den langvarige Tørke. At Lupinen dog fordrer meget længere Voretid end de andre Sandplanter, Boghvede og Spergel, og navnlig stærk Varme henimod Modenheden, fremgaar end yderligere deraf, at medens der ved dette sidste Forsøg forløb en Tid af omtrent 115 Dage fra Udsaaingen til Indhøstningen af de modne, behøvede Boghvede og Spergel, der var saadet ved Siden af, kun resp. 92 og 87 Dage. Derimod fremgik det tydeligt af begge Forsøgene, at Lupinen i endnu høiere Grad end Boghvede og Spergel taaler Mangel paa Fugtighed i Forbindelse med brændende Solhede, idet hin hele Tiden beholdt sit friske grønne Udsende, medens disse vare flaae og uden Friskhed.

De indavlede Lupiner bleve hensatte i Løden, for senere at udtærkes, hvilket Arbejde er temmelig besværligt, da mange hele Vælge springe fra Stængelen, uden at ville aabne sig. Den vanstellige Udtærkning vil vel ogsaa stille sig som en Hindring mod Lupinens Indførelse; men bliver først Lupindyrkningen almindelig, da vil der sikkert ogsaa komme Maskiner (maaske en Art Træmaskiner), der ville lette Udtærkningen betydeligt, saa tror jeg ikke, at denne Omstændighed bør afholde fra Forsøg med Lupiner.

De saaledes hjemmeavlede Lupiner bleve ifjor den 6te Mai udsaaede paa nogle af de ovennævnte Sandbaner, uden Hensyn til disses Hældning. Jorden var dennegang af den allersletteste Slags, og i Regelen betaler det sig ikke at dyrke den, naar det ikke var, for dermed at forfriske Græsningen, som ellers gaar helt bort, hvorpaa Jorden bliver mos- og lyngbegroet. Udsæden, ialt 15½ Skp. (4 Skpr. blaa og 11½ Skp. gule), nedslagedes paa 22½ Maal (forholdsmæssig del imellem begge Slags), efter at Kornet først var støbt i Gjødselvand i omtrent 24 Timer. Lupinerne kom godt op og groede vel til. — Hvad Indhøstningen og Udbyttet angaar, da har jeg modtaget følgende Oplysninger fra Cieren:

„Den blaa Lupin stod noget tyndt, men var overordentlig kornrig og blev moden til Indhøst-

ning d. 28de August (altsaa Boretiden 114 Dage); den ruskedes af 18 Mand i 1 Dag. Efter Ruskningen sattes den i smaa, runde Staffe med Røden ubad, hvorved Solen holdtes ube, og Bælgene forhindredes i at aabne sig, medens Afgrøden dog meget godt kunde tørres ved Lufttræffet igjennem Staffene, hvilket begunstiges af Plantens stive Stængler og Sidegrene. — Udbyttet ved Tærskningen var 12 Tønder, foruden en Del Skaffe, formodentlig af de mindst modne, som gik af uden at aabne sig. Saavel Bælgene som Straaet bleve kastede i Gaarden efter Tærskningen, hvor Faarene baade Morgen og Aften med megen Begjærlighed sogte og aad af de første, men rorte derimod et det sidste. — Den gule Lupin, som udbredte sig meget bedre, dækkede Jorden fuldkommen paa enkelte Pletter nær, næsten som om det havde været en Urteafgrøde, men var mindre forrigt end den blaa; den blev dels rusket, dels hugget med Leen en halv Snæs Dage senere end hin, (Boretiden altsaa omtrent 124 Dage) og derpaa lagt eller reven i smaa Bunker. Ruskningen gik imidlertid hurtigst fra Haanden, da de haarde og stive Straa paa den ujevne Bund, der fordrede lange Stubbe, gjorde, at Straaene med den tunge Top faldt i alle mulige Retninger og for en stor Del maatte pilles op med Haanden, hvor Leen blev brugt. Den blev rusket (eller hugget) og bunket af 18 Mand i 1 Dag. Da den saaledes hostede Lupin var udsat for stærk Dug om Natten og brændende Solhed om Dagen, spildtes derved ikke lidt Kjerne, ligesom ogsaa en Del af de svageste Skaffe gik af ved Tærskningen uden at aabne sig. Kornudbyttet var 20 Tønder, og Bælgene og Avnerne, der fyldte ligesaa meget som Straaet, bleve tilligemed de indeholdte Kjærner ædt med Begjærlighed af Faarene. Til Foraaret, og tidligere end ifjor vil jeg udsaa 4 Tønder blaa paa 20 Maal, og 4 Tønder gule paa 25 Maal, hvilket rigtignok er mere, end jeg først havde paataenkt; men da jeg saa, at Faarene æde Bølge, Avner og Kjærne med saa stor Begjærlighed, er jeg omstemt."

Dpfaster man nu det Spørgsmaal, hvorvidt der af ovenstaaende Forsøg er Grund til at antage (thi nogen bestemt Mening kan endnu ikke have), at Lupinen nogenlunde stadigt vil kunne modnes her, saa at der kan bygges paa den som Kulturplante, da kan derpaa vist neppe gives andet end et bekræftende Svar; thi i begge Aarene have de itide saae Lupiner omtrent kun brugt ligesaa lang Boretid som Havren, og netop denne Sammenligning maa tillige tjene som Svar paa den Tvivl, som muligvis kan reise sig paa Grund af de mere end almindelig varme Somre, vi havde i disse to Aar. Jeg tror ikke, at der kan være Spørgsmaal om, at jo Lupinen, naar den saaes i rette Tid, i alt Fald kun med ganske enkelte Undtagelser, vil kunne modnes, og selv om dette ogsaa en enkelt Gang, paa enkelte Steder, under ualmindelig ugunstige Omstændigheder skulde glippe (det gjør det jo ogsaa undertiden med Boghvede), saa kan dette dog ikke være nogen Grund til ikke at dyrke en Plante, der yder saa væsentlige For-

dele. Hvorvidt Afklimatiseringen vil have nogen Indflydelse paa dens Sundhed, er endnu ikke godt at vide; vist er det, at de i forrige Aar hjemmavlede Lupiner ere langt fyldigere og smukkere, end de for 2 Aar siden indforskrevne; men dette har maasse sin Grund i tilfældige Omstændigheder.

Lupinen benyttes ofte til Nedpløining; den virker nemlig overordentlig heldigt paa den efterfølgende Afgrøde, navnlig Rug, saa at denne endog skal gro bedre paa Jord, grøngjødet med Lupiner, end paa Jord, der er gjødet med almindelig Staldgødning. Lupinen maa være i Blomst, inden den nedpløies, og vil da saa Tid til at ligge en 6 Uger og derover, inden Rugen saaes, hvilket ogsaa ansees for det bedste. En ganske egen Maade har man begyndt paa i de sidste Aar, idet man om Foraaret igjen saar Lupinen i Rugen, for efter at denne er indhøstet, at pløie Lupinen ned og atter saa Rug, hvori der da igjen om Foraaret saaes Lupiner o. s. v. Saa forkastelig denne Fremgangsmaade end kan synes ved den første Betragtning, saa er det dog nok muligt, at Lupinen, der med sin overordentlig lange Rod henter sig Næring dybt nede fra Jorden, og ved sine brede Blade beskygger og i det Hele taget udøver en heldig Indvirkning paa Jorden, kan være istand til flere Aar itræk at samle tilstrækkelig Næring i Overfløjen for paafølgende Rugafgrøder. Saa meget er i alt Fald vist, at denne Methode anbefales og udbredes meget i det nordlige Lydsland.

Mange Steder gjør man Ho af Lupinen, og da navnlig brunt Ho efter den Klappmeyeriske Methode, ligesom man ogsaa enkelte Steder benytter Lupinen til Afgræsning, hvilket især fandt Sted i de 2 sidste tørre Somre; men den største Anvendelse og den, der betaler sig bedst, har man dog ved at lade Lupinen modnes. Straaet har da, som ovenfor nævnt, ingen Værdi som Foder, hvortil Avnerne og Kjærnen er et yndet Foder for Faar og Kvæg; de sidste dog ikke forend de vænnes dertil. Da man endnu ikke kjender noget Middel til at betage Lupinen dens bitre Smag, giver man som oftest hver Ko kun et Par Pund gøpede Lupiner, hvilket ingen Indflydelse skal have paa Melken og Smøret, hvad Smagen angaar. Kvæget befinder sig vel ved en saadan Ration Lupiner, der er et kraftigt og næringsrigt Foder. Hvorvidt de ere benyttede til Heste eller Svin, er mig ikke bekendt; imidlertid vil jeg antage, at de til Svinefødning vil være meget fordelagtige.

For saa vidt muligt nogenlunde rigtigt at kunne bedømme Fordelen ved Lupinen ligeoverfor Boghvede, Spergel eller Rug, der jo vel ere de Planter, som med Hensyn til deres Fordringer til Jordens Godhed staa Lupinen nærmest, saa skal jeg blot her tilføie, at paa samme Slags Jord avledes pr. 5 Maal af Lupiner: 7 Tdr., af Boghvede og Spergel 2 Tønder, og af Rug 3 Tdr. Antages den faste Pris for Lupinen med Tiden at vilde blive 2½ Spd. pr. Td., saa vil Lupinen dog uagtet de større Omkostninger ved Høsten betale sig langt bedre, end enten Boghvede, Spergel eller Rug gjør i Danmark. Den iaar paa Schjersøe indavlede Lupinsæd beløber sig, som

sagt, til 32 Tdr. paa 22½ Maal, hvoraf 24 Tdr. ere solgte til 5 Spd. pr. Td.; altsaa Værdien af hele Udbyttet, uden Hensyn til Bølge, Væner og sligt 160 Spd. eller omtrent 7 Spd. 1 Ort pr. Maal af Jorder, hvis Driftsomkostninger ved enhver anden Kornart ikke vilde kunne dækkes af Udbyttet af den indvundne Afgrøde; ihvorvel Omkostningerne ved Lupinernes Indhøstning og Lærstning, ere store, vil Nettoudbyttet dog være betydeligt.

Hvad de forskjellige Varieteter af Lupiner angaaer, da kan jeg ikke derom udtale nogen bestemt Mening; men jeg skulde dog ifølge de tydske Beretninger antage, at den gule og blaa vilde være de, der bedst egne sig for vort Klima. I Tydsland foretrækkes den gule for den blaa; hvorydte dette under alle Omstændigheder er betinget, turde dog være Tvivl underkastet. Jeg tror, at den blaa vil være at foretrække, hvor Kulturen gaar ud paa at vinde Korn, hvorimod den gule maasse nok er den bedste, naar der kun tages Hensyn til Efterfrugten, idet den leverer en en større Masse til Nedpløining og bespygger Jorden langt bedre end den blaa, hvilket, som bekendt, har en saa mærkbar heldig, endnu uforklaret Indflydelse paa Jorden for den efterfølgende Afgrøde.

En væsentlig Hindring mod Lupinens hurtige Udbredelse vil være den urimelig høje Pris, hvori den holdes; jeg har saaledes fornylig seet den fabelagtige Pris af 10 a 12½ § norsk pr. Pd. opført i nogle af de skøbenhavnste Garneres Priskouranter, hvilket, naar ingen Rabat gives, vilde være omtrent 18—22½ Spd. pr. Td. Waldemar Schjødte i Skøbenhavn har anmeldt Lupinfrø til Salg til 5 § pr. Pd. Under denne Pris vil Frøet maasse ikke kunne sælges, saalænge Hjemmeavlens er saa ubetydelig, at det maa forskrives fra Tydsland, for at sælges ud i Pundevise.

(Ugeskrift for danske Landm.)

Indlandet.

Christiania. Romsdalsfisket er nu i det væsentlige endt, og Udbyttet er sandsynligvis i det Hele noget under et Middelsfiske. Torskefisket paa Nordmøre vedvarer endnu, men drives ikke med meget stort Held.

— Paa Forhørene i Anledning af den sidste Ildbrand er man ikke kommen til nogen sikker Kundskab om Aarsagen til Ildens Opkomst. Der antages dog, at Branden er opkommen i et Skur tilhørende en Smedkerarbejder, hvor en Elust, som i hele Vinter skal have haft Tilhold der, formenes at have overnattet. Men han er rigtignok ikke seet Afstønen, da Ildbranden var, og man har heller ikke siden fundet Spor efter ham.

— Udførselen af § har iaar sydselsat et ualmindelig stort Antal Etke og været til stor Hjælp for vore Etkebrødere. Drøbak, der er et af de største Udførselssteder for denne Artikel, have iaar udførseleret 40 Fartøier, hvormed Aarsførslingen er afsluttet, ligesom der for Sommerport haves op-

lagte Forraad af mellem 800 og 900 Tons. En Mand i Drøbak har alene for sit Vedkommende affisket 13 store Ladninger, har omtrent 5000 Tons paa Opslag for Sommerførsling, og sydselsat med denne Traffik i Wintermaanederne en Arbejdsstyrke af omtrent 150 Mand.

— I det forløbne Aar ere 63 Personer meddelte Bevillinger til at drive Landhandel, nemlig 1 i Gudbrandsdalens Fogderi, 5 i Thotens, 3 i Balders, 1 i Laurviks, 1 i Mandals, 8 i Nysylkes, 1 i Søndhordlands, 4 i Nordhordlands, 1 i Sønd- og Nordfjords, 2 i Sogns, 3 i Fosens, 3 i Namdals, 2 i Helgelands, 2 i Saltens, 1 i Fosoten og Westeraalens, 3 i Senen og Tromsøes, 5 i Hammerfests og 1 i Tanens Fogderi, samt 6 ved fem større Vets- og Broarbejder. 4 Landhandlere bleve meddelte Bevillinger til Brændvinsudsalg og 3 Gjæstgivere til at udfærke Brændevin.

Fra Solør skrives den 24de Marts, at de gode Udsigter for Trælshandelen, som allerede viste sig i Christianiamarked, betydelig har forhøjet Priserne paa Skovprodukter. Enkelte Dimensioner betales 100 pCt. højere og maasse mere, end ved Et. Håndtid. De høje Priser have bevæget en Del til at forsøge deres Beholdninger ved ny Hugt i Baar, men dette vil dog ikke opløbe til noget Betydeligt. Salget i Et. Håndtiden gik smaat og efter Forlydende vil derfor iaar neppe komme det halve Tyktaantal Sommer i Glommen fra disse Trakter, sammenlignet med de foregaaende Aar. Der bliver altsaa en temgen Hvile for Slovener, Noget, som de ogsaa trænger til.

Stavanger antages at kunne opdrive et tilsvarende Antal Vælgere til at sende 4 Depræsenter paa det forestaaende Storthing.

Barde, Badsø og Hammerfest formenes ogsaa at komme til at vælge en Depræsenter til Thinget.

Fra Malefund skrives den 30te Marts, at paa saa Undtagelser nær alle leiede Nordmænd i Fisket ere affledede og aflønnede. Vaadelagene opløste sig, og derpaa drittes lystige „Færelag," ved hvilke den stærke maa, ialfald for et Dieblit, bringe de udfærdige Færel og Besværligheder i Forglemmelse. Fiskeriet anses dog ikke endt hermed; thi Indbyggerne mande sig nu sammen i indbyrdes Lag, og det er ingen Sjældenhed, at et meget godt Efterfiske paa denne Maade er gjort, hvilket ogsaa iaar skal have megen Sandsynlighed for sig, hvis Veiret bliver godt et Par Ugers Tid endnu.

Fra Bjørnør skrives den 26de Marts, at der foregik et godt Fiskeri paa Krogosfjorden, inde i Sjoren og paa Linæsfjorden, og en Mængde Fisk ere strømmede til. — Den 21de Marts kantede mellem Almindingen og Maasen for en Vaadsø en Vaad med 4 Mandes Besætning, hvoraf de tre med Bauskelighed bleve reddede. Den Fjerde, en fattig Ensmænd, omkom i Vølgerne. Han efterlader sig Enke og 3 ukonfirmerede Børn.

Fra Tromsø skrives den 11te Marts, at Fiskeriet ved Brevig paa Sorøen i Midten af Febr. slog særdeles godt til, saaat enkelte Vaade da allerede havde fisket 7 a 8 Tdr. Lever. Fiskeriet er sed, 4 a 500 Etke. pr. Td. Lever. Fiskeriet drives med

omtrent 100 Vaade. De gode Efterretninger fra Kosoffsket saavel som de Forhaabninger, der haves om de tidlig begyndende Kosoffiske i Finmarken, har oplivet Stemningen saavel blandt de Handlende som Arbeidsklassen. Hvad der er dobbelt fordelagtigt for Nordlandene er den høje Pris paa Naaffis, der er bleven betalt til 5 1/2 Spd. pr. Hundrede.

I Hammerfest har man Efterretninger, der give Haab om, at Lodden laar vil gjeffe Bestikmarken. 2 Fartøier, som have været ude ved Lashalsen, gjorde nemlig Vendereise formedelst Modvind, og disse Skipperne berette, at de have seet flere Stime af Vate i Soen, forfulgt af Maase og Niser; men da Vinden kulede paa, fik de ikke Tid til at undersøge, om det var Eisd eller Lodde. — Efterretninger af 22de Marts fra Skaarsvaag og Gjesvær bringe den glædelige Efterretning, at Lodden den foregaaende Uge stodte under Land ved disse Steder. Almuersfolk fra Gjesvær tral 2 Gange i sine Vaade med Fisk. De finmarkiske Almuersmænds Vaade ere rigtignok ikke store, men denne Fangst er dog en god Begyndelse. Ogsaa ved Inge og Hjelmsø var Lodde og Fisk.

Udlandet.

Tydskland. Den hannoverske Landdag sluttedes den 29de Marts. I den kongelige Skrivelse udtaler Hs. Majestæt sin fulde Anerkendelse af den Vaade, hvorpaa Stænderne have understøttet Besjærlingen i de store og vigtige Lovarbejder.

Widenkaberne Akademi i München fejrede den 28de Marts sit 100-aarige Jubilæum.

— Fra Wien skrives den 29de Marts: Igaar overbragte en engelsk Kabinetsekretær vigtige Depescher fra London vedkommende Kongressspørgsmaalet, for den engelske Gesandt Lord Loftus, ifølge hvilke denne Diplomat igaar havde en lang Konference med Grev Buol. Jeg har al Grund til at antage, at de gjælder Spørgsmaalet om de italienske Staters Repræsentation paa den paatænkte Kongres. Hvis det ikke er andre Vanfligheder om at gjøre, end det netop berørte Anliggende frembyder, saa turde man være sikker paa, at Kongressen vilde blive aabnet om otte Dages Tid, og at den visse ogsaa vilde føre til det bedste Resultat. Artiklen slutter med en Meddelelse, der skal være hentet fra en paalidelig Kilde, og som gaar ud paa, at, der i Hofkredsene endnu bestandig hersker den største Mistillid, og at man især betragter Ruslands magtende Virksomhed med mistroiske Blikke, da man deri ikke ser andet end en mod Tuillerkabinetet udvist stor Benfælsjenselse, som nærmest er beregnet paa at vinde Tid.

— Deutsche Post udtaler sig med megen Bitterhed angaaende Frankrigs vedblivende Krigsrustninger. Den siger: „Medens der kun foreligger ubestemte og høist utvissomme Efterretninger om Kongressen, melder man fra Frankrig ganske bestemte Afendgjørelser, der passer paafaldende daarligt til de Fredsforhaabninger, som man kunde være tilbøjelig til at bygge paa Kongressen. Frankrig fortsætter usubrudt sine Rustninger, og tilintetgjør

derved den Antagelse, at det slem vilde benytte Kongressen som det sidste Middel til uden Blodsudgydelse at opnaa det tilstjædede Maal og tillige for det mer end sandsynlige Fald, at dette diplomatiske Felttog vil mislykkes, at vinde Tid til fuldstændig Rustning og Leilighed til at knytte gunstigere Forbindelser. Alle Beretninger fra Paris give den Forsikring, at Keiseren aldeles ikke tænker paa at opgive sine længe forberedte, studerede og høitideligt forkyndte Planer, men er fast besluttet paa at sætte dem igennem, og at han opfatter dem som en historisk Gædsag for ham, som et Spørgsmaal, der staar i Forbindelse med hans egen Tilværelse.“

— Det officielle Wiener-Tidnings Korrespondent i Paris skriver ligeledes følgende om Frankrigs Rustninger: „Vi henfalde her (i Paris) isandhed ikke i Kongressfeber. De storartede og kraftigere end nogensinde paadrevne Rustninger bevare os derfra. Dog er denne nødvendige Betingelse for Freden saa paatrængende, at Publikum klaurer sig fast i det første det bedste Galnstraa. Det tror ikke paa Fredens Opretholdelse; men det glæder sig allerede ved, at man giver det en Pause. Kongressen svæver i Luften uden Støttestøttepunkt. Spørger man efter Grundlagene, de foreløbige Betingelser, Begrænsninger, efter en Udtydning af Kongressens Opgave, saa saar man intet Svar. Derill kommer det ubestemte Nygte, at Keiseren ønsker Hofskellet i Italien, og at han skal have bestemt dette til i September Maaned. Jeg gjengiver kun som Eksempel, hvad jeg hører.“

Frankrig: Angaaende Kongressen er det endnu stille. Man er ikke engang kommen saavidt, at man ved Stedet, hvor den skal afholdes. Frankrig var Ophavsmanden til Uenigheden desangaaende, da det ikke vilde have Nachen til Samlingssted, fordi denne By ligger paa preussisk Grund; senere er den ene By bleven affaaet efter den anden, saa at man nu har otte Konkurrenter til Pladsen. Spa er ogsaa af England bragt i Forslag, fordi den ligger nærmere London. Dette i Forening med Frankrigs Bestræbelser for at faa de italienske Stater ligeberettigede til at tage Del i Kongressen, Østerriigs haardnakkede Opposition derimod, og at begge disse Stater uafsluttelig fortsatte deres Rustninger, kan friste Folk til at tvivle paa Kongressens Tilblivelse.

Sardinien. Grev Cavour, der formodentlig endnu er i Paris, da hans Afreise ikke er meldt hverken ved Telegraf eller Avis, skal have faaet Tilfald om, at Frankrig vil forsøgte Sardinien Sag, ifald det ikke skulde lykkes at skaffe det Sæde i Kongressen. Forøvrigt er man i Paris meget opbragt over de østerriigske Blades udfordrende Tone, og det saameget mere, som Parisredaktorerne ere paalagte at bruge det allernæst maadeholne Sprog angaaende Kongressen.

— Den nye Minister for Algerien, Hr. Chafeyouy Laubat, skal have tilskrevet General Mac-Mohon et Brev, hvori han erklærer, at han vil gjengive Armeen den Rang og Jærfyldelse, der tilkommer den. Algerien vil altsaa igjen blive Sædet for det samme Militærespøtt som tidligere.

Det 5te almindelige norske Landmandsmøde i Throndhjem.

I et idag afholdt Møde i Administrationen vedtoges følgende Spørgsmaal til Forhandling under Mødet:

1. Hvad er Aarsagen til, at Ciere af mindre Kapitaler i vort Land ikke, som i andre Lande, anvende disse til Forpagtning af Landeindomme, men foretrækker at paadrage sig Gjæld ved at kjøbe Jord; og hvilke Bestemmelser bør en Forpagningskontrakt indeholde til Fremme af saavel Grundeternes som Forpagtneres Lære?
2. Gives der her i Landet nogen udmærket og konstant Race af Heste, Melkekvæg og Faar? I benægtende Fald, hvorledes vilde saadanne hensigtsmæssigt vindes, og i bekræftende Fald, hvorledes kunne disse Racer vedligeholdes og udvikles?
3. Under hvilke Forholde kan Gæsterbruget anbefales, og ved hvilke Midler kan dets Udbytte forøges?
4. Hvilke Erfaringer har man gjort med Hensyn til det Fordelagtige ved Jordens dybere Bearbejdning?
5. Hvilke Husflidsgrene er det tilraadeligt at søge bragt til almindelig Udbredelse og Udvikling her i Landet?
6. Ere vore Landbrugsskoler, den høiere med Hensyn til sin Organisation, de lavere tillige med Hensyn til deres Virksomhed fuldt svarende til Hensigten med deres Oprettelse, og vilde det ikke være ønskeligt at erholde en større Enhed saavel i Planen for dem som i Kontrollen over dem?
7. Da Melkekvægets Sultfodring maa ansees som absolut forkastelig, saa spørges om paa den anden Side den rigtigst mulige Fodring er mest at anbefale, og i modsat Fald hvor Grændsen ligger?
8. I Betragtning af den store Nytte, som man i Landbruget har af en hensigtsmæssig Udtørring af Jorden, vil det være af Interesse at erfare, hvilken Fremgang man i de Throndhjemske har gjort med Anlæg af Sulveiter, samt hvilke Materialier man hertil i Almindelighed benytter?
9. Er den af den landbrugende Klasse almindelig førte Klage over mangelfuld Afgang til paa Grundteiidom at reise den for Landbrugets Udvikling udforderlige Kapital grundet?
10. Hvorledes anvendes ifølge den hos os vundne Erfaring Ben, Guano eller anden saakaldet kunstig Gjødning fordelagtigst for Høstfæd, Baarkød og Rodfrugter?
11. Kunne nogle almengjeldende Grundsætninger opstilles betræffende de forskjellige Maader for Arbejdspersonalets Antagelse, Underholdning og Lønning ved en Landteiidom? Er det ved Oprettelsen af Husmandspladse, Antagelse af Husmænd paa Livstid, Gienkommens Drift ved Tjenestefolk paa Husbondens Koste eller paa anden Maade, at

man sikrest kan befordre saavel Jordbrotrens Fordel, som den arbejdende Klasses moraliske Forbedring og økonomiske Velvære?

12. Under hvilke Forholde kan Jaareavlens antages at være lønnende, og i hvilke økonomiske Forhold staar Jaaret til Melkekoen?

Forhandlingen af ovennævnte Spørgsmaal kommer til at foretages Mødets første og sidste Dag, nemlig Fredag den 1ste og Tirsdag den 5te Juli. Udskillingen af Redstaber foregaar Lørdag den 2den, og bemærkes tillige, at de udstillede Redstaber samtidigt ogsaa vilde blive underkastet Prøvning ude paa Marken. Dyrstuet afholdes Mandag den 4de Juli.

De, som vil deltage i Mødet, anmodes om at indsende Anmeldelse derom til Administrationen inden 25de Juni føstkommende og, om de ere Udenbys og ønske Administrationens Bistand til at erbyrve Bolig under Mødet, senest inden 15de Juni.

I Administrationen for søndre Throndhjems Amts Landhusholdningssekskab; Throndhjem den 11te Marts 1859.

For Administrationen:
C. Møgelbdt.

Johannes Middelfart.

2 levende Tiurer og Noier a 5 Spd.
pr. Par kjøbes af Ernst Frolsch.

Christiania Kornpriser.

Indenlandst

Hvede, $3\frac{1}{2}$ a $5\frac{1}{2}$ Spd. intet solgt.
Rug, 16 $\frac{1}{2}$ a 17 $\frac{1}{2}$.
Byg, 11 $\frac{1}{2}$ a 14 $\frac{1}{2}$.
Havre 8 a 9 $\frac{1}{2}$.

Udenlandst

Rug ostersøst 18 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 19 $\frac{1}{2}$.
Rug dansk 16 $\frac{1}{2}$ a 16 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.
Byg 2radigt 15 $\frac{1}{2}$ a 15 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.
Erter 4 a 5 Spd.
Hvede 5 Spd. 1 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a $5\frac{1}{2}$ Spd.

Christiania Fiskepriser.

Stib, Kjøbmd. $5\frac{1}{2}$ a 6 Spd. pr. Td.
Stib, stor Mt. 5 a $5\frac{1}{2}$ Spd. pr. Td.
Stib, smaa do. $4\frac{1}{2}$ a $4\frac{7}{10}$ Spd.
Stib, stor Chrst. 19 $\frac{1}{2}$ a 4 Spd. pr. Td.
Stib, smaa do. 13 $\frac{1}{2}$ a 14 $\frac{1}{2}$ pr. Td.
Storset 4 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 1 Spd. pr. Bog.
Middelse 3 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Smaaset 2 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$ a 3 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Røstfær 6 $\frac{1}{2}$ 12 $\frac{1}{2}$.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.